

संस्कृत-अधिकार्यम्

कक्षा- नवमी

1. एकं स्वरचितं संस्कृते कथां लिखत ।
2. संस्कृतभाषायाम् एकां कवितां/सूक्तेः संचयनं कृत्वा लिखत ।
3. 'वृक्षाणां महत्त्व' इति विषयं लिखत । वृक्षाणां संरक्षणार्थम् अस्माभिः किं किं करणीयम्?
4. कोष्ठके प्रदत्त शब्दानाम् निर्दिष्टविभक्तिषु रूपाणि रचयित्वा अधोलिखित वाक्येषु रिक्तस्थानाणि पूरयत :-
  - (i) प्रातः _____ प्रकाशः तमः नश्यति । (रवि-षष्ठी)
  - (ii) फलानां भारेण तश्वः _____ भवन्ति । (नम्र -प्रथमा)
  - (iii) _____ बालेषु माता स्निहयति । (इदम् -सप्तमी)
  - (iv) यः ज्ञानाञ्जन शलाकया चक्षुः उन्मीलयति तस्मै _____ नमः । (गुरु-चतुर्थी)
  - (v) _____ बालिका पत्रम् लिखति । (एकम्, एका, एकः)
  - (vi) वेदाः _____ सन्ति । (चतस्र, चत्वार, चत्वारि)
  - (vii) मम हस्ते _____ अंगुल्यः सन्ति । (पञ्च, पञ्चाः, पञ्चानि)
  - (viii) कक्षायाम् 20 _____ छात्राः सन्ति । (विंशतिः, विंशः, विंसतिनाम्)

5. कोष्ठके प्रदत्तधातूनां समुचितैः रूपैः रिक्तस्थानानि पूरयत :-

- (i) सः नर्तकः यः _____ । (नृत्-लट्लकारे)
(ii) वत्स! स्वस्ति, आयुष्मान् _____ । (भू-लृट् लकारे)
(iii) तत्र गत्वा अहं किं _____ । (कृ- लट् लकारे)
(iv) त्वम् किम् _____ । (पठ्- लट् लकारे)
(v) राष्ट्रभक्ताः एव देशस्य उन्नतिम् _____ । (खृ-लङ् लकारे)

6. प्रत्यय योजयित्वा पुनः लिखत :-

- (i) भक्ताः कथां श्रु + तुमुन् आगताः ।
(ii) बालक = दुग्धं पा + क्त्वा संतुष्टः अभवत् ।

7. उचित उत्तरस्य चयनं कुरुत :-

- (i) 'पठथ' इति पदे कः धातुलकारं अस्ति? ((क) पठ् लृट् (ख) पठ् लोट् (ग) पठ् लट्)
(ii) 'अहसाव' इति पदे कः धातुलकारः भवति? ((क) हस् लोट् (ख) हस् लट् (ग) हस् लङ्)

परियोजनाकार्यम्

1. वृक्षाः अस्माकं मित्राणि' इति स्पष्टं कृत्वा विद्यालये वृक्षाणां संरक्षणार्थं किं-किं करणीयम्
2. पर्यावरणस्य रक्षणे 'वृक्षारोपणं' केन प्रकारेणः सहायकः अस्ति। स्पष्टं कुरुत।

